

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

D'excel·lència i futur

La representació que es vol donar no encaixa amb la realitat

Tot sovint veiem que Suïssa, Singapur, els Països Baixos, Liechtenstein, Estònia, i alguns altres països petits, estan molt ben situats en les classificacions econòmiques internacionals de productivitat o de salut. Sembla que la dimensió geogràfica reduïda no els perjudica pas, sinó que la saben aprofitar força bé.

Reflexionant sobre la qüestió, el financer James Breiding va publicar el 2019 a Suïssa un llibre, *Too Small to Fail*, en el qual argumentava que la talla, la mida o dimensió dels països és un mite: "Els petits fan més amb menys", resumeix.

Qui fou director de la Kennedy School of Government de Harvard ha recercat els secrets de l'èxit dels petits països. Assenyala factors que comparteixen a l'hora d'aconseguir una bona evolució econòmica. L'obertura és el primer: "Per analitzar un país cal oblidar el PIB i mirar el comerç", afirma.

Breiding també fa referència a la innovació, la modèstia i la cohesió social. I aquí podem trobar les claus de l'absència d'Andorra en aquelles classificacions internacionals. Tanta comunicació i tant màrqueting sobre la innovació. Tants viatges per "vendre" una Andorra que no quadra amb la nostra realitat, no serveixen ni serviran de res si no avancem en modèstia i en cohesió social.

Seria important que l'actual majoria del Consell General s'adonés que el seu programa electoral Horitzó23 no és suficient per dibuixar i preparar un projecte de futur per al país. I també caldria

que, tocant de peus a terra, s'adonessin de la situació real de l'economia i la societat.

Segur que la majoria de la ciutadania sovint s'ha trobat que la representació de la realitat del país que li arriba a través dels mitjans de comunicació té ben poc a veure amb la que coneix en la seva experiència quotidiana. Una cosa i l'altra no encaixen, i sembla que ens parlin d'un món foraster a la realitat que vivim.

El programa Horitzó 23 no és suficient per preparar un projecte de futur per al país

Sense seguretat jurídica, els inversors s'enduran el capital a una altra part

Això s'esdevé quan qui té veu pública té allò que se'n diu "agenda pròpia". És a dir, que no té la intenció de descriure la realitat tal com és, sinó que té la voluntat d'intervenir-hi, generalment per transformar-la segons el seu projecte. El Govern té l'agenda, però també en tenen les línies editorials dels mitjans de comunicació i les organitzacions econòmiques.

No podem perdre de vista que són aquestes "agendes" que d'ençà el 2019 han contribuït, amb la seva persistent comunicació cloroform, a la desinformació i *deseducació* de la ciutadania, donant

una imatge falsament optimista de l'estat de l'economia.

Cal redreçar la situació pensant, però, que el futur és obert. La joventut andorrana està més formada i preparada que mai. Per això no podem deixar prosperar la idea que això serveixi per fugir d'un país condemnat al declivi. Sovint escoltem converses de joves que no veuen el seu futur a Andorra. La formació del nostre jovent els serveix per ser ciutadans del món, per ser ciutadans europeus. Serveix per ser ciutadans i ciutadans d'Andorra i justificar un orgull nacional ben entès.

Però als joves, i a tota la ciutadania, els calen horitzons.

I també un mecanisme que no pot ser una simple corretja de transmissió de propaganda. Un mecanisme que s'anomena expectativa. S'ha de transmetre seguretat tant als que disposen de recursos econòmics com als que disposen del recurs fonamental que és la seva formació acadèmica.

Si es vol que la *màquina Andorran* funcioni s'ha d'aplanar el camí dels seus desitjos i aspiracions. Pensem que és sobre aquest paisatge que s'edifiquen les nostres economies personals i l'economia del país.

I pensem, també, que els inversors seriosos, que n'hi ha, si les coses no els semblen bé, si la seva veu demanant seguretat jurídica no és escoltada, se n'aniran amb el seu capital a una altra part on els facin més cas.

És el que té la discreció, que no fa soroll. Andorra hauria d'aconseguir sortir d'aquest cercle viciós.